

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
köznyomdájára, hová
az előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sorra 1 korona.

Hitbizomány és nagybirtok.

Az összefüggés a kivándorlás méreteinek szédületes növekedése s a magyar földterület birtokmegoszlása között már régen ismeretes és teljesen feltárt dolog. S midőn ez az összefüggés most gazdasági testünk könnyen végzetessé válható megbetegedésében csucsosodik ki, könnyen nyulhatunk vissza a régi nagyjaink programtárába mentőgondolatért s akkor rá kell találnunk Deák Ferenc bölcsességei között arra a programpontra is, hogy: a holtkez birtokszerzése megszorítandó, a hitbizományok pedig megszüntetendők.

A hitbizományokhoz kihatás tekintetében igen hasonlatosak nagybirtokaink azzal a sajátos bérleti rendszerrel, minőhöz hasonlót csak a keleti államok tudnak felmutatni. A fő és albérlők néhol két-háromszoros rétege fekszik rajta a legalsó, a földet közvetlenül megművelő paraszt kisbérlőn és nyomja azt. Valóban nem csoda, ha a föld hozamából alig képes kielégíteni a fölötte levő bérlő-rétegeket s a maga és családjá gyarapodására semmiséem marad.

Jól tudjuk, hogy a hitbizományok megszüntetése az egész birtokrendszer-reform

kérdés-komplexumának csak a kisebbik része, hogy úgy mondjuk, csak egy kiálló kampó, mintegy foggantyúja a kérdésnek, melybe okvetlen belébotlik annak a keze, a ki a kérdéshez komolyan hozzányul.

Valamint hogy az ipari termelés fejlődésének, mentől magasabb fokán mentől erősebb és nagyobb méretű tőke-koncentrációra vezet, sőt szükségképpen arra vezetnie kell, épúgy fel kell tételeznünk az analógiát a mezőgazdasági termelésre is. És ha megis van a két termelés (ipari és mezőgazdasági) között eltérés, a mint hogy tényleg van, akkor ez az eltérés nem lehet lényegi, a dolog természetében bentrejő, hanem másféle, talán külső okok által előidézt különbség. S e ponton ütközünk a hitbizományokba. Jogilag megrögzített nagybirtoktestek ezek, rendszerint már felállítasuknál fogva is objective valamely család díszének fentartására és nem gazdasági erőinek és képességeinek kifejtésére rendeltetvők, subjective is ilyenekül kezeltetvén, mentői kevesebb gondtal, fáradozással, munkával műveltetnek, tehát okvetlen külterjes művelésre kárhoztatvák.

Nagy tőkék ezek, de nem valódi tőke-koncentrációk. mert koncentrálttság minden

jellege nélkül valók. Mig az ipari koncentrált tőkék a legnagyobb arányú gépüzemmel, időnek anyagnak teljes, tökéletes kihasználásával, munkamegosztás és munkaegyesítés folytonos tökéletesítése mellett a legszabatosabb gazdaságosság jegyében töltik be nagy feladataikat a fejlődés vonalán, addig a hitbizományokon a termelőmunka oroszlánrésze az erőre és napsugárra hárul.

Ugyanezt a jelleget tüntetik fel nagy birtoktesteink. Ennek megfelelően birtokrendszerünk reformja alatt nem csupán a hitbizományok korlátozását kívánjuk érteni s távolról sem tartanók óhajtandónak azt, hogy nagybirtokok ne legyenek, mert mindez csak reflexe annak a valóban nagy bajnak, hogy az ország területének nagy része, csaknem fele, mely hitbizományt és nagybirtokot képez, külterjes művelés alatt áll, tehát gazdaságilag tökéletesen kihasználva nincsen.

Az a kincs, mely itt kihasználatlanul hever, ez a lucrum oessans, mely évről-évre növekszik, az hiányzik ennek a népnek s hajtja tengereken át.

S a haza földjében rekedő eme kincs után is a kis ember, a kisbirtokos adózik tulajdonképpen, mert a nagybirtokok eléggé ki nem használt voltaival magyarázható meg

TÁRCZA.

Hozzád.

Ha a hegyek mögül
Mosolyogva jő fel
Reggel a napsugár,
Ha a lombos ágon
A nyárnak örülve
Zeng a dalos madár,
S itt-ott könnyű felhő
Az is inkább fényes
Lebben meg az égen . . .
Álmodozó lelkem
Büszkén mosolyogva
Nyugszik meg e képen.
S kire gondolnék én
Ha örül a szívem,
Ha büszke a lelkem?
Csak rád gondolhatok
Te nemes, nagy szív, te
Imádott „ember“-em!
Most, hogy künn sétálunk
Csendesen merengve
Gesztenyefák alatt,
Mellöttünk — felettünk
Ezer éji bogár
Zümmögve elhalad.
Fenn millió csillag,
Lenn csendben regélő
Zöld lomb suttogása
Vegyül a te nemes,
Jóságos lelkednek
Halk, zengő szavába.

Én az eget nézem,
Te most reám szegzed
Drága szemedet,
Azután megszólalsz
Csendesen — kezedbe
Véve kezemet.
Az arcod úgy ragyog,
Amint mondd nekem
Halk, de biztos hangon:
„A kedvedért édes
A csillagokat is
Lehozni akarom . . .“
„Én fényes csillagom!
Őszinteség tükre
Ragyog a szemedben.
Óh, ne hozd le őket,
Elhomályosulna
Mind a közeledben.
Nem kell nekem csillag
— Mit nekem fény, pompa —
Ékszer sem — hamis.
Te vagy a csillagom,
Légy hát legszebb fényű
Ékességem is.

D.-né K. L.

Egy magyar Hansen.*)

(Szapáry Ferenc gróf.)

Szapáry Ferenc — Antal grófnak bátyja, aki az 1867.-i koronázó ünnep rendezőinek egyike s kit mint „Meghagyatik gróf“-ot ma is emleget-

*) Porzó — Ágai Adolf — „Új hantok“ című művéből.

nek, apja István grófnak, Pestmegye volt főispánjának — politikai szerepet nem játszott. Hajlama, izlése s az, amit hivatásának vallott, az előbbre haladt külföldre vonzották őt.

A gróf urnak volt rá gondja, hogy a Slade, Hume s egyéb kopogó szellem csodatevéseinek hitelt szerezzen itthon is. Nem telt bele egy hónap és ott Abony táján már szélteben alakultak dalárdák s önképző-körök formájára szellemkopogató s asztaltáncoltató „kränzcherek“, amelyekben előadás után a nyugalomra tért asztalon nagy uzsonnát tálaltak be s utána a fiatalság egymást táncoltatá meg, mialatt az öregje a mellékszobákban, mint eddig hivatagatta a sziveket, most hivatagatta a szellemeiket.

Az ember, ha még félig gyermek s nemcsak maga csap föl egy új tan hiveinek, de még mentül többet óhajta maga mellé fogni: nemcsak rajongással verbuvál, de csellel is.

Most, ez órában, töredelmes bocsánatát kérem jó atyám emlékezetének, amiért akkor gonosz ármánnyal tántorítottam meg tiszta meggyőződésében. Abonyi Lajossal — intimus megszólításban az én Feri barátommal — anélkül, hogy előre megbeszéltük volna, a pillanatnak nyilván „delejes“ hatása alatt s a rászédés magyarázhatlan viselkedéségtől ösztökélve, félig pajkosságból, félig térítési szándékkal összenéztünk s megértettük egymást.

Egy szóból megtudá, hogy kételkedő atyám

csak, hogy a kisbirtok adója, teherviselése aránylag sokkalta nagyobb, mint a nagybirtoké. Alapvető okát kell látnunk ebben a folytonos drágulásnak is, mert a termelés fokozása nem áll arányban a szükségletek növekedésével, Sőt hogy a muukabérek nem emelhetők jobban, szintén annak tulajdonítható, hogy az erre fordítható értékek a földből ki nem emeltetnek.

Östermelésünk belterjessé tétele tehát a legelső feladatunk. Azaz birtokrendszerünket úgy kell atalakitani, hogy a birtok földjének mind belterjesebb művelését s a tőkének a mezőgazdaság terén való decentráldását avagy koncentráldását ne akadályozza, mert a gazdasági erők szabad mérkőzésének kell meghatározni a birtokformációt, és ott, a hol a kellő képességek és előfeltételek jelen vannak, önmagától fog a birtok koncentráldni s a hol az előfeltételek és képességek hiányoznak, decentráldni fog. Így mindenestre harmonikusabb alakulna ki a birtokelosztás, a mi a szabad tulajdon elvébe ékelt hitbizományi rendszer mellett nem várható. Nem pedig azért, mert a birtokmegkötés jogi szerkezete mentességet biztosít hazánk területe jelentékeny részének azon gazdasági törvény szankciója alól, mely a termelőt a folytonos fejlődésre, a termelés folytonos fokozására, munka, idő és anyag folyton tökéletesebb kihasználására kényszeríti. Ezt a törvényt röviden kapitálizációnak nevezhetjük és szankciója az, hogy az ellene vétő termelő pangásnak néz elé és esetleg tönkre jut.

A kapitalizáció nem tűr stagnálást, a megállás visszaesés!

hívására meg köll jelennie az ő apja szellemírásának. S megindult a papíron a bűvös háromszögbe tűzött ceruza. Körülötte a félértelmisége, a kétkedés és gúnyolás vegyes nyilatkozataival. Magam, részint attól való rettegettségben, hogy nem tartom meg végig a komolyságot, részint meg, hogy távollétem által Feri, akinek az én felidézendő öregapám nevét oda-súgtam, csak annál inkább látszások eszköznek a szellem kezében: magam szorongva jártam föl s alá a kertben, midőn egy kis rokonom jajgatva kiáltozta nevemet. Odarohantam.

— Jaj! A bácsi, a bácsi! Úgy elsápadt! A nagyapa megszólalt. Ott van a papíron, hogy: „Asir!”

Dobogó szívvel léptem a szobába. Atyám felindulásában a szívére ölelt és esőndesen zokogott. Inkább fogta volna a poroló-pálcát s táncoltatta volna meg a hátamon addig, míg valamennyi ősem nevét kezdtem volna emlegetni. A cudar tréfa mély benyomást tett rá, mert nem gyantolta, hogy ismertem az ő apjának ősi nevét, pedig annyit emlegette előttem! Soká nem volt bátorságom bevallani neki ezt a csínyemet. De nem járhattam volna elég későn a felfedezésével, hogy mélyen föl ne háborodjék a rút játékon, mellyel épp oly otrombán tapostam bele az ő kegyeletes érzéseibe, mint ahogy meg akartam ingatni szilárd tagadásában. S abban, hogy én, bár későn, de mégis csak bevallom akkori sűrítésemet, nagyon

„Szent István király napja“ megünneplése nálunk.

Az első magyar szent király emlékezetét kegyeletes érzelmekkel s megillető külső pompával ünnepelte meg róm. kath. hitközségünk. Az ernyesztő hőség dacára már a kora délelőtti órákban nagy élénkség uralkodott a templom környékén. Fialtal és agg sietett résztvenni a nagy király tiszteletére rendezett ajátosságokon. És mivel nálunk templomi búcsu is volt, vidékről is nagy csapatokban zászlók alatt elzarándokoltak ide, hogy a templom védőszentjének, szent István királynak hathatós közbenjárását elnyerhessék, e végből löbber járultak a töredelem szentsége által megtisztulva, az Úr asztalához.

A szertartás fél 9 órakor vette kezdetét, amikor is tiszt. Révész István s. lelkész csendes misét fungált s a nagy nap jelentőségéről lelkesült hévvel remek szónoklatot tartott. Majd tiszt. Pusztay János plébános-helyettes lépett a szószékre és nagy figyelem mellett magas szárnyalású szónoklatban fejtegette szent István három örökségét: a katolikus vallás meghonosítását, a szent korona jelenséget és a magyar hazának a Boldogságos Szűz oltalmába helyezését. A szent beszédet a búcsukörmenet követte, mely impozáns körmenetben a több ezerre tehető ajátos hívőség között ott láttuk mély vallásosságú főszolgabírónkat pompás díszmagyar öltözetben, az előjáróságot főbírónk vezetése alatt, a „Katholikus Olvasó-“ és „Katholikus Munkás-Egylet“-et díszzászlók alatt, a róm. kath. tanítótestületet, szerkesztőséget, stb. — Az Oltáriszentséggel adott többszörös áldás után a körmenet a templomba tért vissza, ahol fényes asszisztenciával nagy szent mise tartott. Isteni tisztelet alatt Rithovszky főkantor régi magyar szent énekeket adott elő s az ajátosság végén a „Hymnus“-t zendítette rá, amit a hívőség felállva énekelt el. — Délután 3 órakor a gyönyörű psalmusok éneklése mellett tiszt. Pusztay helyettes-plébános, tiszt. Révész s. lelkész, tiszt. Szrapkó István misericordiánus és tiszt. Tóth János theologus közreműködésével, a kihelyezett Oltáriszentség előtt, vecsernyét szolgált. A szent István napi ajátosságokat 4 órakor a „Hymnus“ lelkesítő akkordjai fejezték be.

És szétoszlott a helybeli és vidéki hívőség, szívükbe zárva egy független nagy Magyarországot megalkotott szent királynak felújított dicső emlékét.

A tornyon és a városház árbocán lengett trikolor pedig egyre hirdette, hogy szent István király napja igen nagy jelentőségű nemzeti ünnepe a magyarnak.

—n —n.

előnyömré ütök el Slade, Hume, Swedenborg, Edmonds, Benezet s a többi mesterektől s moszjoktól.

Az én öregapám megszólamlását nagy elégtétellel jegyezte be spiritiszta-naplójába a gróf úr, mint félremagyarázhatatlan bizonyosságát annak, hogy az elvándorolt lelkek s az élők között élénk forgalom létesíthető, csak érteni kell a módját és mindenek fölött hinni. Hát még mikor az első asztal kerekedett vig táncra a környéken! Magam láttam Nagy-Körösön, egy leánynevelő-intézet nagy szobájában. A hírére odafutott a tanács, a presbiterium, az odavaló négy orvosból álló medikai fakultás, élén Biczó Rudi kilörgösséget tanult helybeli jeles borbélyyal, a patikárius, a tanárság, a diákság, a csizmadia-céh s a három német masamód, — szóval mind, aki sokat tartott a tudományos műveltségre. Valahogy beburakodtam én is a házba s ott láttam, amit láttam: vagy tizenkét leányka keze alatt mekkorákat ugrál az asztal. A kis lányok az asztal szelén értetve össze szét-feszített ujjukat, alkották meg az élő láncot. A dolgot persze könnyedén azzal magyarázták meg, hogy félóra szakadattan érintkezésnek melege alatt a különféle szívjárások egyazon rhythmusba tördöttek, s már most tizenkét szívnek egyazon verése lökődven az asztalhoz, ezt egy adott pillanatban meglóditotta s mindinkább növekedő mozgásra hajtotta. Mások meg azt a fölvilágosítást adták, hogy a sok remegő kéz — mert amint nincs abszolút sötétség, azonképen nincs föltétlen nyugalom

Egy gazdasági munkás kitüntetése.

Arany igazság, hogy minden ember annyit ér, ahogyan betölteni képes azt a munkakört, aho-va a Gondviselés helyezte. És a szerint, amint érvényesül valaki az élethivatások által megjelölt munkakörben, derék, jóra való ember számba megy az illető. Terhe a társadalomnak az olyan ember, aki munkakörében érvényesülni nem akar, vagy nem tud. Az egyiket a rossz indulat, vagy a hegyesség tartja vissza az érvényesüléstől, a másikat pedig az érvényesüléshez szükséges testi vagy lelki képesség hiánya gátolja. Mindkettő sajnálatra méltó, mert mindkettő nélkülözi az életfenntartás megkövetelte feltételeket. A munkakörében buzgólkodó ember a méh szorgalmával tevékenykedik és gyűjtöget, hogy nélkülözést ne szenvedjen, de sohasem törekszik arra — különösen a munkás ember — hogy tulkövetelésével nyakátszegje a kenyér megkereshetésének, hogy olyan helyzetbe sodortassa önmagát, ahonnan csak saját veszteségével evickélhet ki. A munkakörében érvényesülő szorgalmas munkás ember kerüli az olyan törvénytelen viszonyokat, amelyek őt a megélhetést biztosító munkától, a mindennapi kenyér megszerzésétől elzárnák, mert jól tudja, hogyha nincs munka — nincs kenyér. Amely munkás ember nem becsüli a neki juttatott munkát, az nem becsüli a kenyeret sem.

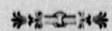
Egy munkászerető, kenyérbecsülő embertársunkat érte a napokban a miniszteri kiüntetés Sz. Tóth Pál egyszerű munkás ember felebarátunk személyében, aki maga is meg van győződve arról, hogy nagynépességű munkásosztályunkban szorgalom és munkászeretet tekintetében nem ő az egyedüli, mert hiszen majdnem mindnyájan jóra való, tevékeny, dologkedvelők. És hogy mégis őt érte utól a szerenese, arra csak az a megjegyzésünk, hogy ez alkalommal ő, más alkalommal pedig más tekintheti magát szerencsésnek; mindenestre, előbb érdemet is kell arra szerezni.

A kitüntetett munkásnak szánt jutalmat augusztus 20-án délután 4 órakor a városháza dísztermében egy kis ünnepséggel keretében nyújtotta át járásunk népszerű főszolgabírája, Dr. Madarász Adorján, aki az előjáróság főtisztviselői és több munkás jelenlétében tanulságos és mélyen meggyőző szónoklatot tartott. Egy igen találó hasonlatban kifejtette, hogy a nemzettestben minden embernek ugyanaz a fontos feladata van, mint a gépezet egyes alkotórészeinek. Ha az alkotórészek rendesen végzik feladatukat, úgy a gépezet működik, ellenkező esetben a gép nem működik, megáll. A munkásosztály a nemzet nagy társadalmának egyik fontos szerve, alkotó része. Ennek is teljesítenie kell a maga élethivatását, különben az össztársadalom harmonikus működésében za-

sem az élő testben — hogy, mondom, a remegő kezek folytonos bökődése elég impulzus a nehéz diófa-asztal meglendítésére. A nép meg kívül-állva azt kiabálta, hogy: „Asztal-indulás a kisasszonyék házána! Ez háborút jelent!” S csakugyan három esztendőre rá kiütött a krimiai háború.

A kedves láncnak egyik szeme Arany Juliska volt, nagy Arany Jánosnak kis lánya, aki azóta meghalt s akit az ő édes atyja örök-re-ható, világszép strófákban síratott el. Az esetet pedig a gróf úr szintén följegyezte könyvébe. Kö-eső azonban nem esett, ami végre sem könnyű munka lehetett a gyöngéd szellem-kezeknek. De sajna! — bab-eső sem esett, aminek — amint én ismerem őket — a körösi gazdasszonyok nagyon megörültek volna. Repülő zongorát sem láttunk, csak egy repülő klarinétot, mely után repült az ő füstös gazdája is, kit hamis játéka miatt (nem a hangszerével cselekedte, hanem a kártyával) kidobták a Rása korezmájából. Az az egy holdkörös pedig, akit a múlt évhuszadban ott észleltek, egy szerelmes kosta volt, ki a háztető gerincén lovagolt az imádozott kisasszonyhoz. A dologra csak úgy jöttek rá, hogy az ipse holdfogytakor is lunatikus volt, amit pedig könnyen azzal magyarázhatott volna ki, hogy a Klárika kerek arca a sötétben is mosolyogva világított feléje. De azért a gróf úr jegyzetei közé ez is odakerült.

Közli: Györeg János.

var áll be, amely nemcsak az összeségre, hanem egyesekre is káros következménnyel járhat. És noha a köteleesség lelkiismeretes végzése a nyugodt öntudatban nyeri el jutalmát mindazonáltal a magas kormány, különös figyelemmel viseltetik a munkásosztály iránt, amidőn évről-évre több szorgalmas, hűséges munkást kitüntető jutalomban részesít. Ezen és hasonló szép szavak kiseretében nyújtotta át főszolgabírónk kitüntetett munkás polgártársunknak egy kis selyemzacskóban a 10 darab 10 koronás aranyat s megfelelő magyarázat mellett a díszkeretben foglalt elismerő okmányt, mely a következő szöveget tartalmazza: „Sz. Tóth Pál abonyi gazdasági munkásnak szorgalmas munkálkodását, példás hűségét, derék becsületes viselkedését elismeréssel és dicsérettel méltánylom. Darányi, magyar királyi földművelésügyi miniszter. Budapest. 1907. április havában. P. H.” — A kitüntetett munkás a meghatottság hangján mondott köszönetet Dr. Madarász főszolgabírónak, (Liphay főbírónak, Pap Péter községi jegyzőnek, az előjárásának iránta tanúsított jóindulatáért, mely után, az ágilis főszolgabíró éltetésével, az ünnepély véget ért.

Nem első eset, hogy abonyi munkás felsőbb kitüntetésben részesült, de részletesen leírtuk az ünnepséget azért, hogy munkásosztályunk bizalommal viseltessék irányunkban, mert az ő ügyükkel csak oly szívesen foglalkozunk mint társadalmunk bár melyik osztályát érdeklő dolgokkal. —

Ha a példa vonz, úgy ez a szép példa bizonyára hasonló kitüntetés megérdemlésére fogja buzdítani munkáspolgártársaink mindegyikét. Ugy engedje a jó Isten!

Alliquis.

MI UJSÁG?

— **Eskütétel.** Azok a községi és felekezeti tanítók, akik f. évi július hó 13. án városunkban megtartott eskütételre jelen nem lehettek, az új törvény által előírt esküt szeptember hó 1-én fogják Dr. Madarász Adorján járásunk főszolgabírójára előtérleteni.

— **Tégy jót a hol tudsz.** Ez vezette azt a társaságot, mely „Szaniszló Sámuel 25 éves jubileumát ünnepelte, midőn is Temesközy Gerzson indítványára lelkesen egy hangulag elhatározta, hogy minden évben míg, a társaság tagjai élnek, öt koronát adakoznak össze egy szegény iskolás gyermek jutalmazására. Ezen alapítványnak kezelésére nyomban egy bizottságot választottak Kassa Sándor Papp Péter és Temesközy Gerzson személyében, mely bizottság fogja annak idején az 5 koronát össze szedni és illetékes helyre juttatni. Mondanunk sem kell, hogy ily eszelelmény igen szép és humanus érzületre vall és nemes gondolkodást árul el.

— **Beírások az állami polgári iskolában.** Az áll. polg. fiú- és leányiskolában a beírások szept. hó 1-vel veszik kezdetüket s 4 éig bezárólag eszközöltetnek minden nap délelőtt 8-tól 12 óráig. Az intézetbe első ízben belépő növendékek szülőik kiseretében jelenjenek meg, mely alkalommal az előző évről szóló iskolai bizonyítványt, keresztlevelet és újraoltási bizonyítványt magukkal hozni tartoznak. A lefolyt tanévben is ez intézetet látogató növendékeknek csak az iskolai bizonyítványt kell benyújtaniok Tandij helybeliek részére 12 k. vidékiek részére 20 korona, mely összeg két részletben is fizethető: első fele a beírás alkalmával, második fele február hó 1-én. Szegény sorsú és jó előmeneteli tanulók a tandíjnak egészben vagy részben való elengedését is kérelmezhetik. Minden beiratkozó tanulónak kivétel nélkül 4 k. 90 fillér beírási díjat kell fizetnie. A javító, felvételi és pótló vizsgálatok szept. hó 3-án d. u. 2 órától kezdődőleg tartatnak meg. Különösen felhívom az igen tisztelt Szülők figyelmét iskolánknál szervezett latin nyelvi tanfolyamra, mely módot és alkalmat nyújt növendékeknek arra, hogy iskolánk bármelyik osztályának elvégzése után egyszerű felvételi vizsga letévesével átléphetnek a gymnasium megfelelő magasabb osztályába s így feleslegessé válik a tanuló ifjuságnak legalább fiatalabb korban, a szomszéd város gymnasiumba való igazán fáradszó és úgy az erkölcsi mint a testi nevelés szempontjából nagyon is megfontolandó ide oda utaztatása. A latin nyelvi tandíj egész évre 20 korona, Azonban ha a tanfolyamra legalább 10 tanuló jelentkezik ezen díj évi 10 koronára mérsékeltek, mely összeg szinten két részletben fizethető. Szegény sorsú növendékek az intézet segélyző könyvtárából ingyen

tankönyvben is részesülnek. Szept. hó 5-én reggel 8 órakor lesz a tanév ünnepélyes megnyitása, a rendes előadások 6-án megkezdődnek. Felvilágosítással bármi tekintetben naponként 8-tól, 10 óráig szívesen szolgál.

— **Nagyszerű látványosság.** A város háza mellett felállított nagy méretű sátorban a projektográf produkciói ragadják bámulatba a néző közönséget. Az emberi lángelme csodával határos találománya a projektográf, amely az egyes alakokat, a maga természetes mozgásában, élethű megjelenésében mutatja be. Meg egy lángelmére van szükség, aki a projektográfot össze kösse a fonográf s akkor az egyes alakok nemcsak mozogni, hanem beszélni is fognak. Az emberi elmét lebilincselő látványosságot a legnagyobb készséggel ajánljuk a tisztelt közönség becses figyelmébe annyival is inkább, mivel a vállalat csak rövid ideig fog még városunkban időzni. Itt említjük föl, hogy a projektográf hazafias érzelmű tulajdonosai pénteken a „Kossuth-szobor alap” javára fognak nagyszabású műsorral előadást tartani, mire felhívjuk közönségünk figyelmét előre is.

— **Szolnoki virtus.** Széher József fűrészyári munkás házában Szolnokon a napokban lakodalom volt. Mialatt a meghívott vendégek mulatoztak, tizenöt parasztlány, akik nem lettek meghíva, a lakodalmos népre törtek, egyesek botokkal támadták meg a vendégeket és a házigazdát, egyesek pedig revolverekből lövöldöztek és tiz vendéget súlyosan megsebesítettek. Az egyik örömapa és a vőlegény testvére oly súlyos sepesüléseket szenvedtek, hogy a kórházba szállították be.

— **A magy. kir. áll. anyakönyv-hivatal heti kimutatása.** Folyó hó 17.-étől 23.-áig a születések száma 9. Fiú 5, leány 4; mind rkath. vallású. Eddigi születések száma 417. — Házasság nem kötött. — Elhalta k: Kolompár Mihályné Kállai Veronika rkath. 56 éves. Acsai Mihály rk. 3 napos. Csáki János rk. 83 éves. Acsai András rk. 10 napos. Eddigi halálozások száma 287.

6249. sz.

tk. 1907.

Árverési hirdetés kivonat.

A ceglédi kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Györe Lajosné Magyar Rebeka abonyi lakos végrehajtatónak Tóth Jánosné Retkes Mária szolnoki lakos végrehajtatást szenvedő elleni 29 kor. 80 fillér és jár. iránti végrehajtása ügyében a kecskeméti kir. törvényszék területén lévő Abony község határában fekvő s az abonyi 747. számú tjkvben A + 1 sor. 1329. hrsz. alatt felvett és Tóth János és neje Retkes Mária nevében álló 136. [ ]-öl területű ház és udvar 800 korona.

I a. n. abonyi 748. sz. tjkvben A I. 1. sor. 1330. hrszám a. 35 [ ]-öl területű ugyanazok nevében álló ház és udvar 320 kor. kikiáltási árban **1907. évi szeptember hó 20-ik napján d. e. 10 órakor** Abony község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. szám Ig. M. rendelet §§-ában jelölt és ovadék képesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése utáni 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 60 nap alatt mindig az árverés napjától számítandó 5 % kamatokkal együtt a ceglédi kir. adóhivatal mint letéptéztárnál szabályszerű kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kinstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírószék telekvi irattárában és Abony község előjáróságánál megtekinthetők.

Cegléd, 1907. július 11.

A kir. járásbírószék, mint tkvi hatóság.

Dr. Sikérdy Dezső
kir. járásbíró.

NYILT-TÉR*)

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy

ügyvédi irodámat

Cegléden, I. ker. 234. szám alatt, a Pesti-út és Selyem-utca sarkán (a Malcher-féle házban) megnyitottam.

Cegléd, 1907. évi augusztus hó.

Tisztelettel

Dr. Hübner Emil
ügyvéd.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására adni, hogy helyben, a város háza átellenében, Deutsch-féle házban óra- és ékszer-üzletet nyitottam, egybekötve kitűnő javító műhelyvel.

Nagy választék csakis első minőségű órákban legfinomabb szerkezettel pontosan szabályozva.

Ugyszintén mindennemű óra-, ékszer-, zenélő-szerkezet- és látszer javítása szak-szerűen és olcsón eszközöltetik.

2 évi jótállás mellett pontos és gyors kiszolgálás.

Becsés pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Kostyál Kálmán
mű-órás.

Eladás. Sági János Ujszászi-úton levő háza és földje szabadkézből eladó. — Értekezni lehet a tulajdonossal.

Eladó ház.

Varga Józsefnek az Ipartestület mellett lévő háza szabadkézből eladó. — Értekezni lehet az Ipartestületben a tulajdonossal.

Hirdetés.

Van szerencsém a t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **SAKÁCS ADOLF** budapesti (Főherceg Sándor utca 15. szám) műfestő vegyztisztító és gőzmosó gyáros képviselőjét átvetttem és a Kálvin-utca 56. szám alatt fennálló női divat termemben minden e szakmába vágó munkát, ugymint: női és férfi, valamint gyermek ruhák, kabátok, felöltők fejtelten állapotban vegyileg történő tisztítását és festését, ugyszintén drapperiák, függönyök, kézimunkák, plüsch, bársony és pipere dolgok, napernyők, keztük, szörme és selyem vegyileg történő tisztítását és festését; fehérnemű és pedig: ingek, gallérok, kezelők stb. stb. tisztítását jutányos árban elvállalom.

Pontos és jó kiszolgálásról biztosítva, kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Schwartz Zseni
divatárúsnő.

Alkalmazást nyer

egy gyermektelen özvegyasszony vagy meglett hajadon Kubinyi Béla fajbaromfitelepén Ujszászon, jó díjazás mellett. Jelentkezhetn a teleptulajdonosnál; felvilágosítást nyújt a szerkesztő úr is.

Villamos és gőzerőre berendezett nyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb.

stb., míg Reményi legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpestről, **Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalomok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

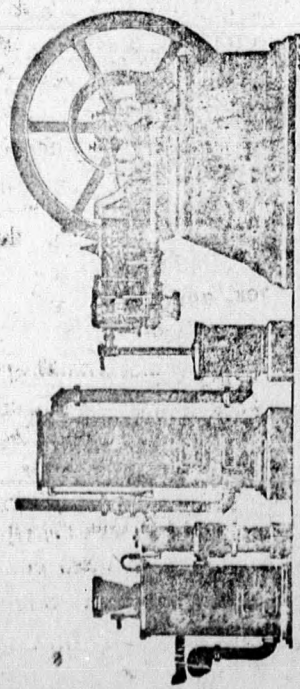
Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényét, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, láb-szaggatást, kólikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készínlétben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerész-nél.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszer-tárában Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

— **Eladás.** Valódi pekingi (zöld) kacsatojások és eredeti fehér orpington tojások eladók Temesközy Gerzsónnál.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petróleum-motorok és loco obitor selym-gáz-motorok
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kétdézű fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árengedések ingyen.

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

Egy intelligens családból való fiút vegyeskereskedésbe tanonc-nak ajánl a kiadóhivatal.

GYÓGYSZERTÁR A „REMÉN HEZ” A B O N Y B A N.

19—20

Árjegyzék kivonat:

Pepsin bor. Emésztést elősegítő szer, kiváló étvágygerjesztő	1 üveg	2 kor.
China vasbor. Emésztést elősegítő szer, lábadozó betegeknek különösen ajánlható	1 üveg	2 kor.
Sósorszesz. Valódi francia előírás szerint	1 üveg	— 90 f.
Viola arczkrém. Számos arczkrémek között az egyedüli, amely az arczbőrt finomítja, szeplőt, májfoltot, pörsenéseket eltávolítja. Az arczredőit simítja. Minden ártalmas anyagtól mentes	1 tégely	1 kor.
Salicyl menthol szájviz. A kellemetlen szájizt azonnal megszünteti	1 üveg	70 f.
Spanyol fagybalzsam. Fagyott részek 1—2-szeri bekenése után teljes gyógyulást eredményez	1 tubus ára	50 f.
Tyukszemirtó. Fájdalom nélkül elpusztít minden borkeményedést	1 üveg	80 f.
Sudorol. Lab és kézizzadás egyedüli gyógyszere, használata kényelmes, hatása biztos	1 adag ára	1 kor.
Tubarózsa arczkrém, Lukács-féle puder, szappan nagybani raktára	1 drb. 1 k.	50 f.
Ápetitort: Lukács-féle, mely az emésztést és a jó étvágyat elősegíti	1 üveg	4 kor.
Keserű tea: hatása felülmúlhatatlan, jó gyomrot és étvágyat csinál	1 csomag	80 f.
Irrigator teljesen felszerelve		4 és 5 kor.
Fecskendők darabja		50 fill. és 1 kor.
Suspensoriumok több nagyságban		1 kor. és 1 k. 20 f.
Sérvkötők egyoldali	5 kor.	2 oldali 7 kor.

Különféle pipere cikkek nagybani raktára, melyek eredeti áron adatnak; a még itten fel nem sorolt különlegességek és kötszerek kaphatók a legjutányosabb áron, ha esetleg nem volna, költség felszámítás nélkül megrendelem.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb áron mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavagók, répa-ágók, kukorica morzsolók, darálóok, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekek és minden egyéb gazdasági gépek.